

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
Piacztor 452 szám alatt.

Megjelen a lap hetenkint négyszer u. m. vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton.
Ara évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. Hirdetés s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL:
Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

A földbirtok becse. I.

(D) A mint a sorkatonaság eszméje Európa szerte a kormányok életébe áment, s ezáltal míg egyrészt a hadviselés a megtámadott országoknak kevésebb pusztulást okozott, másrészt a népeket nagyobb adók hordozására kényszerítette; az ebből fejlett kellemetlenebb egyéni állás, az ellenőrző hatalomnak összpontosítása által kellett, hogy függetlenségében korlátoztassék, s az önkormányzás, mely egykor a néptömeg vetojában, máskor az olygar-chaknak banderiumaik által támogatott akaratjában s végre meghatározott alkotmányok jogaiban nyilatkozott, mindinkább átment a kormányok keze közé, miután ez utóbbiak a katonaság százazeivel rendelkezhettek.

Igy az államkormányzásban valami ugymondható gyáriasság állott elő, hol mindenki az előállítandó műcikknek egyes részleteinek készítésére van utalva.

Ezen helyzetben semmi költségzet sincs, nincs semmi magasztos, mit a szabad lélek szeret s épp ezért az álladalmok fenállása sokkal inkább a formák szabatosságában és a complicatiók erejében láthatja azon erőt és biztosítékot, mit a régibb rendszerekben a nép és kormány közti patriarchalis szeretet s ebből kifejtett közlekedés hozott meg; gyakran nagyobb és fényesebb dícsőség babéraival, mint a minőket a Machiavelli kora után mintegy gyárilag vált politika képes volt vonni maga után.

Hogy melyik út volt czélszerűbb a nép valódi boldogságának eszközlésére, azt vitatni nem vehetjük feladatunkul; magyarok vagyunk, ismert patriarchalis érzelmekkel, s ezen szellemünk magyarázatot adhat felfogásunk mivoltáról.

A központosítás eszméje, melynek a forradalom előtti alkotmányi vitákban a mi magyar publicisták közt is nevezetes pártja volt, leginkább Franciaországban fejlődött ki, hol legelőbb is a megyehatóságok súlyát rombolta össze; megerősíté a fővárost óriás népességgel s a hatalom körébe összpontosította a státus fényét és nyomorát.

A provinciális élet meddő és kopár lön, mindenki kerülni kezdte elfeledett rideg magányát, s a státus kormányzásának elveiben a városok érdekei kezdettek főszerepet játszani a gyár és műipar, a börzeüzlet, s a vállalkozó státus építkezései s üzletei körüli csoportosulás hozott mindenkire nézve fényesebb anyagi hasznokat, a hatalom a közeles városi nép kezébe ment át és érdekeit tartá szem

előtt, s a közvéleményt az utcákon lézengő zubbonyosok ajkáról kellett ellesni, melyet addig a törvényhatóságok mivel gondolkozásmódja képviselt az államban.

És az addig tartósabb rend helyett meg csoportosultak az államok felforgatására irányzott katasztrófok, óriássá nőtt a pénz- és kereskedelmi üzlet; s el lön hanyagolva a földmívelés, mely miatt millióra nőtt az éhezők és békétlenkedők száma.

Igy kezdettek a vidékek mondhatni a főváros coloniáivá válni, s miután a végtagokban gyengülő test önmagában táplálékot nem talált, távoleső gazdag de barbár tartományok colonizálásában kezdtek az európai államok magoknak piacot, s népöknek az ingyendíj terét keresni.

Ezen eredményei a központosításnak, még más színűek ott hol az álladalom kormánya és népe egy nemzetiséget képez. Itt a hatalom körül összpontosult erő csakugyan a nemzet fiaiban oszlik szét, s a nemzetnek inkább csak kásátjai vesztének a befolyásból, de az állam még is a nemzet fiainak befolyása alatt marad.

Igy volt Franciaországban: a centralisatio fejlődése Párizst tette az álladalom szívévé, s a polgári elemet emelte a nemzet élére, és a statuspolitika irányát a polgári elem érdekeiben tartotta; ölte a természetet, tiltó rendszerekkel elzárva előle a külpiazzokat, a fővárosi mű- és gyáripár előnyére; így például a selyem kivitelét tiltván, az olcsón vásárló gyárakat gazdagította mindaddig, míg a többi európai népek is eltanulták a francia selyemfestés titkát s midőn versenyeik által annak eredményét Frankhonra nézve gyengítették, lön hogy az agrikultúraban fejlettebb népek gyárilag is egy niveaua jutva Frankhonnal, emezt jólétben megelőzték; ilyenek a szomszéd Belgium, Hollandia, és Angolhon.

Hol az állam a népet saját fejlődésére hagyta, hol intézvényeiben érdekeinek előnyt nem adott: ott a jólét mindig általánosb volt; hol a kormányzás a vállalatok ügyeibe közvetlenebbül avatkozott, mindig a dolgok biztosabb előhaladását akasztotta meg.

A keletindiai kereskedelmi társaság szép virágzásnak indult volt, s nevezetes hatással szolgált az anyaország anyagi javára. 1730-ban elkezd a francia kormány igazgatójokat nevezni ki oda előbb egyet, és ez despotismust, majd kettőt és ez rendtelenséget, majd hármat és ez anarchiát szült; a társaság bukni kezdett, míg nem végre a kormány lemond

dott kéretlen gyámságáról és öt év alatt a társulat nyeresége 18 millióra nevedekett, intő példát arra, hogy ez állam feladata csak a rend és érdekek összetartása a polgárzatban volt.

Czikkelye

a debreczeni kereskedelmi és iparkamara 1862-dik évi apr. 30 dik napján tartott ülése jegyzőkönyvének.

A pesti kereskedelmi és iparkamara a bécsi cs. k. kereskedelmi és államgazdasági ministerium f. é. jan. 7-ről 123/51. sz. a. kelt felhívása folytán a kamarák újból szervezésére vonatkozó javaslatát kidolgozván, s ugyanazt a „Pester Lloyd“ f. é. apr. hó 25- és 26-dik napjain megjelent két számában nyilvánosságra hozván, az elnökség a kamara tagjainak figyelmét ezen javaslatra oly czélból hívja fel, nyilatkoznának az iránt, ha valjon annak nem csak a magyar alkotmány szellemével, sőt még a jelenlegi átmeneti időszak tartamára érvényesített kormányrendszabályokkal is merőben ellentétes irányba, s közelebb a debreczeni vidéki kereskedelmi és iparos érdekeket sértő pontjai ellen határozatosan tiltakozni nem látnák-e korszerűnek és szükségesnek?

Határozat.

A nemzet egyeteme a magyar alkotmány védelmére felhozott érvek erejére támaszkodva, megnyugvással várja a hazai ügy végkifejződését, s általános meggyőződésévé vált, miszerint a mi felfogásunkkal össze nem férő alapokra fektetett elméletek további vitatása meddő küzdelem lenne.

Azért is ezen kereskedelmi és iparkamara sem czélra vezetők, sem — hatáskörét tekintve — feladatának nem tartja a közjogi téren folyamatban levő küzdelem számtalanszor ismételt alkotmányos elméletek feleslegessé vált fessegetésével jobban jobban elmergesíteni.

De másrészt úgy van meggyőződve, hogy a pesti kamarának nem csak a hazai közönség által pártszínezet nélkül elsajátított általános közjogi felfogástól eltérő, hanem azonkívül a magyarországi kereskedők és iparosok érdekeit is mélyenszertő javaslatát észrevétel nélkül hagyni tanácsos nem lenne.

Szükségesnek tartja tehát ezen kamara a szóbanforgó javaslat ellen jegyzőkönyvileg tiltakozni, s ezen tiltakozását a fővárosi és helybeli hírlapok útján közzététetni, hogy ily eljárás által a pesti kamara törekvése kellő értékre szálittassék; arra az ez idő szerint döntő befolyással bíró kormánykörök figyelmé felhívassék, vagy ha az mindamellett is a viszonyok hatalma alatt érvényre vergődhetnék, az érdekletteknek alkalmuk lehessen az eseményekkel megismerkedni.

Mielőtt ezen kamara a tiltakozás okait képző észrevételek elősorolásába bocsátkoznék, tájékozásul szükségesnek látja a kamarák ügyében újabb időkben keletkezett némi adatokat felderíteni.

Még 1861-dik év elején felszólítottattak a kamarák a magyar királyi helytartótanács által, nyilatkoznának az iránt, szükséges-e további fenállásuk, s mi módon lennének az ország alkotmányos szervezetébe beilleszthetők?

mely ép oly nemes, oly magasztos érzelme a kebelnek, a mily nemtelen a könnyelműség s állatszenvedély.

Nem lehet egy szíven visszatörlni azon tapasztalatok fájdalmait, melyeket ezerek búne sújtá ránk, s míg e világ a jónak s rosszának lesz tanyája, minden fényes szent érzelmek egy sötét szentségtelen ellentét árny gyánát kísér.

A bizarr uralkodó nem gondolt egyébre, mint feltételeinek meghiusultára. Elénk parancsot adt rögtön leghűbb tanácsnokának, hogy egy hajóval Eszkiaderebe indulva Alemeliet s társait sietve költöztesse Byzanceba.

Parancsolta egyszersmind legfőbb építészeinek, hogy egy kisdud hajót készítsenek pazar fényvel előntve, melynek menyezete aranyozott bitorba legyen vonva, s gazdag damaskusi selyemszövetek képezék függőnyét, gyémántokkal, klárisokkal s aranycsipkével előntve.

A fényes kisdud hajó, mintha tündérek keze járta rajta, oly villámgyorsan épült fel. — Tündöklőre simított ébenfa képezte oldalait, rőt cedrus darabkákkal kiczifrázva. Az ormany alatt vert aranybetűkkel csillámlott Alemelie neve. A vitorlák nehéz atlaszból készültek, ezüst csipkékel szegélyezve. Oly szép volt az egész mű, mint azon tündérkellemű lény, kinek számára készítettett.

Minden ajkon egy kérdés hangzott: mit akar lányával a hatalmas uralkodó? Sokan oly gyanuban éltek, hogy a fiatal magyar channali békének egy titkos pontja volt volna az Alemelie keze.

Nagy sereggel tolt a nép a kikötőre, midőn a hőlgyek megérkezének híre futott. És a kíváncsiság nem maradt kielégítetlen. Csodaszépségek szállottak ki a partra, kikét nem a mesterkelttség képezett, hanem a természet nevelt. Ő festette feketékké finom szemüveiket, rózsapirossá élénk arczaikat, ő adta az erőt a szabadban gyakorlott szemek sugáira, s a könnyűded mozdulatot az ép s szabályszerűen idomos szép tagokba.

De mindenek fölött felülső szépség volt Alemelie; a népsokaság hajlandó volt előtte térdre borulni, mintha egy tulvilági angyal szállott volna ki a hajóból.

T Á R C Z A.

ALEMELIE.

TÖRTÉNETI BESZÉLY.

Folytatása és vége.

V.

Alemelie a mint az elszigetelt lakba visszaérkezett, hol társai a Glisteria kis kertjük virágaival foglalkoztak, egészen magához tért azon rémületből, melyet szívében a kirtők ismeretlen hangja költött fel.

De azon eseményről mit sem szólt, mi új korszakot nyitott életében. Talán szívében az eddig soha nem érzett féltékenység kelt föl, vagy pedig társnőit akarta meglepni egy eszme kivételével, mit agyában forgatott.

Bement a szobába, lementsz nébány hajfürjtét, s felragasztá a mint a chán arczain látta, a hajfürjtétet olvadékony viaszszal ajkai fölé, s állára illeszté. Ekkor az aczeltükörbe pillantott, s soha sem tettset ő maga előtt oly szépnek, mint most.

Fővegébe köcsagtől szerű bokráját szűrt, melyet egy orsóra alkalmazott puba lenből állított elő, sarnira sarkantynk gyánánt két fényes ollót költött fel. Charitás aranyozott rokkáját illeszté szalagokkal oldalára, s e sajtáságos öltözködését egy kacagány gyánánt vetett zerge börrrel fejezte be, melylyel Glisteria takarozni szokott. Így lépett ki pajzán vidorsággal a hölgyek közé, kik vidám tréfák s nevetkezések közt ugrálták őt körül.

De a jókedvnek hamar vége lön, Glisteria arca elsőtétt az ingerültségtől, megragadta a leány kezét.

— Te férfit láttál! szölt önfelédett dübösséggel.

— Férfit? mi az a férfi? te arról nekem soha sem szóltál! — szölt ártatlanul Alemelie. — Egy szép embert láttam; ki megölelt, megcsókolt, mint társát a gerle, mint társát a pacsiorta.

Glisteria e szavakból mindent átértett, de egyszersmind meggyőződött, hogy a végzet utjába hiába áll emberi erő — és meggyőződött arról is, hogy az érenyiatudatlanság nem biztosítja. Ismerünk kell a világot, embereket s azoknak búneit, érenyeit, s számot vetve azon nyugalommal, mit éreny ad, s azon sok kellemetlenséggel, mely a bün nyomát kíséri, akit cselekedtünk, a mint boldogabbak s nyugodtabbak lehetünk.

Asztalához ült a felingerült nő s következésképp így ir:

„Hatalmas császár! A férfiak kicsapongása ez ismeretlen szigetig is elhatott. Alemelie férfit látott. Nincs menedéke a földön a női ártatlanságnak. Én nem tudtam őt megőrizni s midőn ezen levelem veszed, engem a marmora hajjai fognak elemelni méltó haragod s boszud elől. Legyen gondod leányodra.“

Felköté a levélkét egy postagalamb szárnyai alá, mely csak hamar utra kelt a tengeren keresztül Byzancez felé. Maga pedig kiment a legmagasb parti sziklára, ott imádkozék Istennek, társai föl előtte a mennynek ajtait, hol talán a mint remélte férfinval nem fog találkozni. Forró imája után a mély tengerbe aluszant.

Alemelie naponta elment a forráshoz, társaival s magára, nem lel többé ott a kegyes titneményt. Társai azt hívték, hogy csak álmot látott. Ő maga is végre elhitte azt.

De felült mindnyájoknak, hogy Glisteria többé nem vala látható.

— Ah ő megsejtette boldogságomat s elcsalta őt tölem szölt tépelődve Alemelie, s a szerelemfeltetés és női irigység addig ismeretlen érzelmei kezdének szíven kifejejni.

Minden nemes s nemtelen érzés a természetben van.

VI.

Midőn Byzancez uralkodója Glisteria levelét vette, mondhatlan ingerültség fogta el lelkét, ő eskütt tett, hogy leánya lelkéből kiirt már a nevelés által minden szenvedélyt, és im a sors meghazudtolá számítását s meghiusítást feltételelt.

Gondolt e most arra, hogy élt volna inkább a szegény leány rendeltetésének? Képezte volna őt a tiszta szerelemre,

Ezen felhívás folytán a többek között kamaránk is, múlt évi máj. 3-án felterjesztette a nagyméltósági magyar királyi helytartótanácsnak ide vonatkozó okadatot javaslatát.

A felterjesztett javaslatokra válaszul megküldött a kamarának a fentisített helytartótanács múlt évi dec. 10-áról 67415. sz. a. kelt intézkedése, melyben tudtukra adatott, miszerint a Felső múlt évi nov. 8-áról 15600. sz. a. kelt kegyelmes udvari rendeletével a kamarák további fennállását oly világos kijelentéssel méltóztatták elhatározni, hogy az azok újra szervezése iránti tüzetes intézkedés annak idejében a magyar törvényhozás feladata leendő.

Alig hogy a fenemlített kormányrendelet 1861. dec. 24-én leküldött, már folyó évi január 17-dikén közvetlen a bécsi cs. kir. kereskedelmi ministeriumtól is leérkezett a fenidézett azon kibocsátvány, melyben a kamarák felszólítatnak, hogy újból szerveztetésük iránt terjesztésnek fel részletes javaslatot, megígértetvén egyszersmind, hogy az ily módon beérkező adatok alapján kidolgozandó törvényjavaslat végleges megállapítására annak idejében, a birodalom minden kamarájának képviselői bizalmi tanácskozámba fognak egybegyűjtetni.

Ezen felhívás folytán a debreczeni kamara úgy járt el, mint Magyarország alkotmányát s törvényeit tisztelő polgárokból alakult testületnek eljárnia kellett.

Felkérte nevezetesen a magyar királyi helytartótanácsot, kegyeskedni tudatni a cs. kir. kereskedelmi ministeriummal, hogy miután a múlt évi november 8-án kelt magyar királyi udvari rendelettel a magyarországi kamarák újból szervezése iránti intézkedés a magyar törvényhozáshoz utasított, ezen kamara pedig a magyar országgyűlés használatára szánt javaslatait múlt évimájus 3-án illetékes helyre már felterjesztette, jelenleg a cs. kir. kereskedelmi ministeriumhoz, újabb javaslatot küldeni feleslegesnek tartja.

Ellenben a fővárosi kamara, mely ez ország egy terjedelmes vidékét képviseli, a magyar kereskedelem és ipar központjának tartatik, a kívánt javaslatot részletesen kidolgozta, s nem törődve a magyar alkotmánnyal, sőt mellőzve a magyar kir. helytartótanács utján közzétett magyar királyi udvari rendeletet is, jónak látta a magyarországi kereskedelmi és iparkamarák szervezésére azon alapot fogadni, mely a kereskedelmi ministerium említett tervezetével kilátásba helyeztetett.

Ezen javaslat anyagi részével nem kívánunk foglalkozni, mert nem lehet tagadni, hogy az, mint egy fővárosi kereskedőkből és iparosokból alakított testület munkájától méltán meg is várható, sok, a kereskedelem és ipar érdekében üdvös gyakorlati eszmét tartalmaz.

De mi az alaki kivétel illeti, az ellen Magyarország minden polgára nem csak alkotmányos szempontból, hanem anyagi érdekeink tekintetéből is jogosan tiltakozhatik.

Csak árnyék volna Magyarország önkormányzata egy, a hogy azt a pesti kamara képezi; mert ha a kamarák újból szervezése javaslatát alapján fogantatottak, a birodalmi kereskedelmi ministeriumhoz lennének minden a kereskedelem és ipar érdekében üdvös törvényhozási teendők javaslatba hozandók; pedig maga a febr. 26-diki nyiltparancs sem tett azon tárgyakat illetőleg változtatást, melyek az október 20-diki diploma értelmében birodalmi közös elintézését igényelnek, ebben pedig nyilván csak a birodalmat közösen érdeklő kereskedelmi ügyek említettek; már pedig ha még az október 20-diki diploma tervezőinek is be kell vallaniok, miszerint vannak, s kell is lenniük oly kereskedelmi ügyeknek is, melyek még a diploma szellemében is csak országgyűlési intézkedés tárgyait képezhetnék, — hogy ily ügyekben a törvényhozási teendőket tárgyzó javaslatot mi szükség lenne az önkormányzattal bíró Magyarország területén kamaráknak éppen a bécsi kereskedelmi ministeriumhoz intézni, — át nem látható.

Sőt tovább megy a pesti kamara, a mennyiben még a kamara évi költségvetésének jóváhagyását és számadásainak megvizsgálatását is a cs. k. kereskedelmi ministerium

teendőinek tartja. Pedig hogy ez nem birodalmi közös ügy, úgy hisszük, a pesti kamara is beismerheti.

Hová törpülne s általában miből állana akkor az alkotmányos Magyarország önkormányzati joga, ha a magyar kormányhatóság hatásköre annyira sem terjedne, hogy a kamarák szükségletei fedezésére megkívántató összeget meghatározhassa, vagy az engedélyezett összeg szabályszerű felhasználása felett bírálatot tartasson.

Szóval, a pesti kamara javaslatát oly szellem lengi át, mely a magyar kereskedelem és ipar szálait merőben a császári kereskedelmi ministerium rendelkezése alá kíváná központosítani, mely mellett a magyar törvényhozáshoz, országos kormányhoz, és helyhatóságokhoz e téren befolyása a lehető legeskelebb mérvre szállították; pedig ha már a magyar alkotmányhoz kegyelettel nem ragaszkodnánk is, ily törekvés ellen csupán a hazai kereskedelem és ipar érdekében is kötelességünk egész erővel küzdeni, mert hosszabb tapasztalásból tudhatjuk, miszerint hazánk e tekintetben eleitől fogva gyarmati szerepre volt kárhoztatva, a mennyiben csak termelő, s nem iparral foglalkozásra hivatott országnak tekintetett, s tekintet folyvást, és így a szomszéd tartományok törekvése szintelen oda volt irányozva, hogy iparunk haladásának rendszeres hátráltatásával oda legyünk kényszerítve, miszerint nyers termékeinket nekik szolgáltatásuk, szükségletüket pedig a saját nyers termékeinkből általunk készített iparcikkkel fedezzük: holott virágzó belipar mellett a fogyasztási szükséglet sokkal jutányosabb lenne, s e mellett a belüli munkások bére sem vonatván ki hazánkból, pénzforgalmunk is gyarapodnék.

Attól is sok függ, hogy a közlekedési vonalak mily irányban vezetettek, vagy nem hanyagoltak-e el? mert ezek célszerűtlen vagy éppen hátrányos rendezése sok esetben a kereskedelmet és ipart nem csak nem gyarapítja, sőt éppen megsemmisíti. Hogy több példát ne említsünk, a hazai vastermelés felvirágzásának legfőbb akadályát azon körülménynek tulajdoníthatjuk, hogy a vasutak a vastermelő vidékektől minél távolabb vezetettek, és így a drága fuvarbérrel terhelt hazai vasszállítmány a hozzánk mindenütt vasuton szállított szejországi vasküldeményekkel még saját hazánknak sem minden vidékén képes versenyezni.

Nem lehet tehát egy magyarországi kereskedő vagy iparos előtt sem könnyű, hogy ily, különösen az ő anyagi létezésükkel szorosan összefüggő ügyek a magyar országgyűlésen részökre előnyösen, vagy pedig egy a hazán kívül eső tényező által legtöbb esetben a velők versenyző felek érdekében előtérbe tolasával intéztessenek-e el? (Vége kör.)

Értes., maj. 8-án 1862.

Ma délelőtt városközösségünknek igen élénk és érdekgerjesztő gyűlése volt. A kormány által kiadott utasítás értelmében új megválasztottmányba való választás került szönyegre. Mint tudva van B.-Szolnokmegyére 52 bizottmányi tag kényelgetett a nagyobb birtokosokból, s az iparosok, kereskedők és közsegekből választandólag. Dézsre két rendes és egy pótló tag esett. Most a volt az első kérdés: küldjön-e a város képviselőt vagy ne? És e kérdés felett heves és alapos vita támadt. Nagy Farkas, Fajereger Károly, Ungvári György amaz intézkedést östörvényeinkkel özhangzatlannak elismerték; azonban minthogy az óvás rendszerének sikertelensége már ismerve van, ajánlák a választást; de e választás essék megpróbált jellemekre, kik a jelenlegi bizottmányok állásáról tiszta nyilatkozatot tegyenek, s az országgyűlésnek törvényes alaponi összehívását szorgalmazzák sat.

A heves vita után a kérdés szavazat alá bocsátatván 17 szózáttal 15 ellen meghatározottat a választás. A szavazásban az administrator s még három megyei hivatalnok vett részt. A választás határnapja 17-re tűzött ki. Az eredményt megírom.

VII.

kövekben, gyöngyökben, aranycsipkékben s a tenger hullámainak varázsfényében, melyen a nap kibukkanó sugarai tündér szivárványt alakítanak. Csak az fájt neki, hogy miért nincs ott az ő játszótársa, hogy együtt élvezhetnék e roppant vízvilág tündér kellemének gyönyörét.

Az áldozat hajója csakhamar eltűnt a láthatárról. A kikötőkről s a partról a népség késő estig nem oszolt el, mind várta: nem fordulnak-e a szelek, avagy nem jön-e vagy egy hajó a fekete tenger felől, mely hirt hozzon a számított angyalról?

Az ifjú channak, Tuma Mariennek nem volt nyugta többé honában. A mint a hadviselő után országba belégyit rendbe szedte, fényes előkészületeket tettett egy tengeri utra, nem volt egyéb célja, mint Eszkiader szigetében felkeresni a bűbajos természet gyermekét, a szép Alemeliet.

Mig a hajó felkészítése tartott, a chán nagyszerű vadászatokban keresett szórakozást a fekete tenger partvidékein. Negyven fiatal magyar osztá folytonosan kedvesapongásait, legdelibb bűsők a seytha fájból, válogatott szépségei a dalás nemzetnek.

E virágzó ifjúsággal szándékozott a mindannyi közt legdelibb fiatal chán tengeri útjára indolni s szép szóval, vagy fegyverrel völégényi sátorába hozni a kedves Alemeliet.

A legheves vadászat folyt, egy megvázott tigrissel viaskodék maga Tuma chán a parti sziklákon, a bűszült fenevad neki ugrott a horkoló keleti ménnek s orrát kiszakítá, mire ez eszeveszetten vad ugrálás között a tengerbe zuhant.

Ott az örvény itt a vad várt az uszó prédára, de néhány levepte a chán kísértetéből a szintérre robant s a bűsz vad állat le lön sujtva.

Tuma chán partra uszott, s a délen ragyogó nap hevével szarítá öltözkéit, hosszan merengve ragyogó fekete szemével a tenger csöndes tükre.

Minthogy „r. l.“-je régen nem irt semmit is városunkból, különben bajos a mostani időben, midőn a nézetek annyira össze vannak zavarodva, kik különböző szempontból tekintik a dolgok folyamatát, e tekintetben rokona, barátja vagy atyafiainak a megye adminisztrációjában alkalmazása is vezérlő nézetét, hogy e nézetekkel az ember összeköttetésbe ne jöjjön s magát ne compromittálja, legjobb lenne nem írni. En is így „r. l.“-je becses engedelmevel, a ki tán már írni sem akar, legfeljebb az események egyszerű lejegyzésére szorítkozom.

A zilahi utolsó levél óta a hivatalnoki személyzetben történt részint kiegészítést, részint változtatást.

I-ső alispán Gergely Sándor, volt táblabíró.

II-od alispán Sebes Miklós, volt árvaíró.

Árvaíróknak Sebes Miklós ur helyett, mint halljuk, Szarka Sándor volt táblabíró fog kinevezett. A tansági körületben árvaíró még nincs. A szilágy-csehi körületben Kovács János.

A két kilépett táblabíró helyett kinevezettek László József és Keményfi József.

A nagy hét kedjén érkezett haza mélt. administrator Viski György ur bécsi útjából, hol az esküt letenni volt. Megérkezte után nem sokára a mélt. helytartótanácsnak — gazdálkodási tekintetben — egy a hivatalnokok számát és fizetését szabályozó rendelet érkezett kezébe, mely röviden ily formán van: A táblabírók száma öt lévén, köztük klasszificatio legyen, két bíró kap egyenkint 900 frtot, három pedig 8—8 százat.

Az említett rendelet levon a várnagy-, ígató-, archivarus- és pénztárnok fizetéseiből 100—100 frtot. Négy lovaslegény helyett, egyet rendel. Minden körületben két-két közpandur elbocsátatik, így összesen hat. Ezen rendelet tárgyalás (ha így lehet mondani) alá vételére, több más apróbb ügy eligazítására, apr. 28-ára behív a mélt. administrator a megye minden tisztviselőit. Ezen gyűlésből azon folyamodvány, vagy felterjesztés (?) küldetett a nméltósági helytartótanácsnak, hogy az említett tisztviselőknek fizetéseiket, mely a más megyébe képest így is csekélyebb, valamint a szolgaszemélyzet számát is méltóztassék előbbi állapotában meghagyni. A táblabírók számára és fizetésére nézve méltóztassék a helytartó tanács megrendelni, hogy a temetetlen egymásra halmazódó elfoglaltatás miatt, mert mind a civilis, árva, bünyenítő adóssági, s több más ügy is a törvényszék előtt foly le, a törvényszéki bírók száma, az elők hozzá számításával, 13-ra emeltessek fel, kik aztán három ülésben is működhessenek egyszerre, ellenkező esetben az igazgatás ezen ágát csaknem felbomlás fenyegeti. És a fizetés között is, valamint a munkában nincs, ne törtenjék semmi klasszificatio.

A sorozás april 14-én elkezdve a három körületben a nagyhéten folyt le, az egész megyéből, számát keréken nem tudom, 80-nak kevés hja, a meenyit bevittek, kiket asztán el is szállítottak.

It a városunkban állomásozó körülbelül 80 katoná folyvást naponként tart katonai gyakorlatokat, máskülönbén egészen meglepetéssel csendes élet élnek.

A megyei kasszába, vagy is csak a kasszába, apránként gyűlnek az adópénzek.

Időjárásunkra nézve megemlíthetem, hogy nagy esőtörtőkhöz a „hét teli“ „hét nyár“ helyett, 9 teli, 9 nyár volt, a meszesen unjnyál vastagabb hó esett, három napig volt ilyen „mord“ idő; de mégis szerencsére a gyümölcsfákra esett hó kevés kárt okozott, gyümölcsünk úgy mutatja, lesz elég. A szőlőnek sem igen ártott a hideg, némely helyt a fedett szőlők egy két alsó jövéseit csipte meg. Most is időjárásunk folytonosan derült meleg, s általában kedvező volt a vetés ideje a tavaszi gabonákra nézve. Az őszi vetések is szépek, kivéve, hogy a rozs a vastag hó alatt a telen sok helyen kiveszett, ennek következtében a piazci ár sem igen magas.

Azon perczben egy közeledő kised hajó vonta magára mindnyájok figyelmét, melynek kormányosa nem lehetett, mert a vitorlák rendezetlen álltak a karsu árbozfa körül, s az egész alkotmány a szellők szeszélye szerint utazott a sik tengeren.

A mint a kised hajó közeledett, mindinkább kivehető lön annak ragyogó pompája, s csak hamar a gyémántok s gyöngyök, arany s bibor kelmék varázs fényvegyülete közt felfedezhetek egy kellemes nőalakot, ki mint látszik egyedül volt a hajón, sorsára bízva.

A chán maga sietett legelől az érkező hajó elé mentő csónakon, s mekkora volt meglepetése, midőn a kedves Alemeliet ismerte fel.

Fényes nász hirdettetett. Az egész magyar birodalom egy közös vigalom szinterévé vált. S ki volt boldogabb mint Alemelie, ki álmódott játszó társát oly szerencsén fölleheté.

Ő mindinkább kezdé megismerni a világot, nem sokára két cseska gyermekkel szaporodtak játszó társai.

E gyermekek később a koronával s nemzetük sorával játszódnak. Az uralkodó átka teljesült Alemelie magzataiban. A fejedelmek tusái közt a nemzet egymással viaskodott, s a hatalmas birodalom izekre lön szagatva.

Egy része a nemzetnek kijött nyugatra, s alkotá a magyar birodalmat, a más része ott maradt keleten s a mai cserkeszek, cseremiszek, csuvasok, bastard néptörödekkeit hagyta hátra barbaran maradt utódaihoz. Elfeledték egymást. Csak szomorú regék hirdetik néha, hogy nekik élniök kell, s hajdan egyek és hatalmasak valának.

Ezen ősege alapvázlatát felkereshetitek de Gerandó „Essai Historique sur l'origine des Hongrois“ című irományában, melyet legelőbb a hírhedt Caucasusi utas, Bess János Károly az öreg Mirza Choul cserkesz főnök szájából hallva, adott át az európai tudományos világnak.

A marha- és szén ára a tavaszi drágaságról, a kedvező időjárás következtében, tetemesen leszállott, mint az előbbi most a zsidói vásáron tapasztalni lehetett.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A f. k. főkörmányszéknek a szász nemzeti egyetem által a hetes bizottmány munkálata alapjáni felterjesztésre tett elhatározása, a végdöntés szerint, nem végrehozott, hanem csak a végett küldött vissza, hogy az universitás ezen felterjesztést az ellenvélemények s általában a jegyzőkönyv melléklete által instrualja; azután felfogja azt küldeni a kormányzék felsőbb helyre saját véleménye kíséretében. Azt halljuk, hogy a f. k. főkörmányszék a k. tábla ügyében is tanácskozott, nem sőtven annak régi szerkesztését, azonban folytonossá válása miatt 30 k. táblai iratok bizonyos fizetést projektálván. Megjegyezzük még, hogy a fenebbi tárgyakban a „Kronst. Ztg.” is egy értesítést tett mint mi előbb, sőt ezen lap még azt is kiírja, hogy a visszautasítás ellen szavazott volna elnök gróf Crenneville, alelnök Papp, Herbert és Phleps tanácsos urak. Hogy kik hogyan szavaznak, az nem tartozik a nyilvánosság elé, ha nem adják be ellenvélemény. A „Herm. Ztg.” szintén kikel e határozat ellen, s azt mondja: nem lenne így a gubernium, ha Szebenben volna. Azonban fenebbi értesítésünk reméljük a „H. Ztg.”-ot megvigasztalja.

— A Londoni világtárlatra annyira tolatkodnak a látogatók, hogy m. hó 30-án déltől estig 100,000 ft áru belépti jegy költ el.

— A helybeli nyomdászgyakornokok alakítottak egy műkedvelő társulatot városunkban, mely szintén színi előadást rendez nemcsak oklora. Előadásuk sorát meg fogják kezdeni: „Férjhez mehet-e már?” című vígjáték- és több szavalmányokkal a helybeli színtársaság elutazta után. Játék színhelyüket dr. Sombathelyi furdó-helyiségeknek táncszertében állították fel, melyet a jótkony célú iránti szíveségből nyertek el. Így nyilatkozik minden rétegekben, a közszellem és tettegy, s mi szívből örvendünk, ha az ifjúság e passzív korszakban, oly nemes irányú s hasznos célú élvezeteket szerez a helyett, hogy a télenesség vagy rossz kedv miatt kedély- és erkölcsrontó szórakozásokba merülne. Ezen műkedvelő társulat első előadása jövődelemfelé a magyarországi vízkárosultak segélésére szánta. A darabok alatti szünetekben kedves népszerűségű Salamon János fogja a legkedveltebb darabjaival a t. közönséget mulattatni. — E társaságnak dús sikert kívánunk e nemes cél elérésében.

— Újvidéken már cseresznyét árulnak.

— Simonffy Kálmán, tehetséges zeneszerzőnk, nagyobb körutra indul Erdélybe, a magyar népies zene körüli további kutatás, észlelés, tanulmányozás végett. Szívesen várjuk.

— Kik a valódi fertálymagnások? E cím alatt Pesten egy röpirat jelent meg Tegzstől.

— Pár hó óta, mint a „Presse” értesül, a postakocsi kirablása igen gyakorivá lön. Kolozsvár és Szeben közt nébány hó óta 19 rabló megtámadást történt a kocsiakra. Galiciában maga a postalegény szökött meg 1500 ft-tal. Hasonló történt nemrég Horvát- és Dalmátországi határain.

— E hó 3-án reggel két kintű család nemes ivadéka tartá a pesti plébánia-templomban egybekelését, t. i. gróf Crouy Henrik leánya Henriette gróf Saint Marsan Fülöpkel, a bécsi congressuson Piemont volt felhatalmu miniszterének gr. St. Marsannak unokájával s volt piemonti miniszter a nápolyi követ gr. St. Marsan s nője sz. Sigvey grófnő fiával. Az esküvőt délelőtti 11 $\frac{1}{2}$ órakor fényes és vidámsággal fűszerezett villás reggeli követte az Európa szállodában, mely után a boldog pár azonnal elutazott a völégény hazájába, Olaszországba, Turin- és Astiboz közelfekvő Costigliottiba.

— A „Pesti Hírnök” szerint m. hó 30-án tartott a csongrádmegegyei első nyilvános tisztülles. De azon szomorú hírt is bozza, hogy a nyilvános büntények — dacára a statáriumnak — mindegyre szaporodnak.

— (Eke- és szántásverseny.) A györvidéki gazdasági egylet f. évi máj. 19-én reggeli 9 órakor a pannonhalmi főpátságnak Győr város közelében fekvő becei pusztáján eke- és szántásversenyt rendezend, melyre az egész gazdaközönség fölbivatik.

— Ujkori bölcsész. A rakowai földbirtokos irnoka igen sok bölcsészeti művet olvasott, minek folytán örült-ség fogta el. A nép szemelattára lángokból akart az ének emelkedni, miért is főnöke gazdasági épületeit felgyújtá, a lángokba ugrott és ott elveszett. Hátrahagyott végredelele örültsége kétségbevonhatlan jeleit tanúsítja, mikkel a vallások rendszerét elemézi.

— Verőczemegye, apr. 29-én tartott közgyűlésében felolvastatván a helytartótanács rendelete a megyei tisztviselő közreműködése iránt az adóbeszedésben, élénk vita fejlődött, mely azonban határozatot nem eredményezett. A szónokok főképpen azt mutatták ki, hogy az adóhivatalokat végkép fel kell oszlatni, mert az adózók nagy részének elszegényedése folytán ugy sem igen van dolgnak. A népisok-lak nagyobb látogatása eszközölése végett választmány neveztetett ki, hogy ez ügyben javaslatot tegyen a közgyűlésnek. Strossmayer püspök, bucuszarában, a főispánágról való lemondását csak azzal indokolta, hogy azt a körülmenyek hatalma parancsolta. A megye hálafeliratban fejezi ki működése iránti elismerését. Ugy hallani, első alispánna Stojanovics ügyvéd fog választatni, ki mind a megyei, mind az országgyűlési tereben magyarérmelmsége által magát oly népszerűvé tette. Megyei főjegyző volt; ezen tisztéről azonban, mint tudjuk, lemondott, mert az ujnecozásban nem akart részt venni.

— Csehországból még folytonosan egész karavánok vándorolnak ki Oroszország, illetőleg Krimbe, hol az ottani nagy földbirtokosoknál napszáma állanak. E cseh ki-vándorlóknak azonban ott sincs a legjobb dolguk, mert mint egy ctarkovi levél értesít, 60 cseh család folyamodványt

nyújtott be egy tekintélyes cseh honfiúhoz, hogy segítsenek rajtuk, másként az éhség és hideg áldozatai lesznek. Élelmezésül az orosz batóságoktól rothadt búst, vagy csontot kapnak; lakásul szűk, penészes szobákat, melyekben gyermekeik egymás után megbetegednek. A megholtakat nem is szentelik be az orosz papok, úgy viszik ki őket, mint a gyilkosokat Csehországban. Így tanulja meg sok nép, szeretni — hazáját.

— Az 1862-diki közigazgatási év első negyedében az összes bevétel 12,726,373 ft-ra ugott, míg a tavalyi első évnegyedben csak 12,709,069 ft-ra. A jövedelem emelésre méltó szaporodása mutatkozik különösen Csehországban 172,535 ft-tal. Tirolban s Vorarlbergben 119,719 ft-tal. Galiciában Bukovinával együtt 65,539 ft-tal, Magyarországon 60,740 ft-tal, Morvaországban s Sziléziában 43,246 ft-tal, Stájerországon és Karinthiában 38,943 ft-tal, Horvát- s Tótországban 28,237 ft-tal, Krainban, a tengerparttal s Istriával együtt 25,235 ft-tal, Szerbiában a temesi bánssággal 19,908 ft-tal; ellenben a lombard-velencei királyságban a kelendőség jelentékeny csökkenése (252,705 ft.) jelentkezik, mi a virginia-szivarok csekély eladásából ered. A közönség a múlt évben, a bankjegy-forgalom alkalmával nagy készlettel látta el magát. A hazai gyárakban készült szivarokból a f. évi első negyedben 9 millióval adott el több, mint tavaly; a havanna-szivarokból azonban az ár felszökkenése miatt 1 s fél millióval kevesebb. Összesen ezen évnegyedben 215,017,581 beiföldi 2,746,375 darab külföldi szivar, 13,298 mázsa barnót, 104,819 mázsa közönséges dohány és 36,091,474 dohány-csomag adatott el.

Nemzeti színház.

(r.) Mult csütörtökön, majus 8-dikán ismét Verdi kedvességű operája „A troubadour” adatott Stéger Ferencz 6-dik vendégjátékául, részben a helybeli nemzeti színház javára. Stéger, ki a jótkony célú iránti tekintetből ez alkalommal díj nélkül lépett fel, mindennekfelett szépen énekelt; ép oly olvatag és hajlékony, mint érezes és erőteljes hangját, s különösen azon bevezetett művészi emelkedettség, melylyel azt kezelte, ez este teljes élvezettel bámulhatók. Ily Manricot Kolozsvár közönsége aligha fog még valaha látni színpadán. Köztiszteltelt fogadott művészvendégünk e szerepet — nem lévén ideje a magyar szöveg betanulására — ez alkalommal is olaszul énekelte, s az elismerés jeléül korszort, zajos tapsok, számtalan kihívások és lelkes megjelenezetéseket részesült, melyet a val halált meg, hogy a második felvonásbeli rendkívüli tetszéssel fogadott magándalt ismétlé s mindvégig lankadatlan kedvvel és erőlylyel énekelt. Pajor Anna (Azucena) szép sikerrel felelt meg nehéz feladatának, noha ez alkalommal is belesett egy pár szor azon hibába, melyet maga és a közönség ellen szokott elkövetni. Térey Antonia kedvelt fiatal énekesnőnk, ki oly rövid idő alatt annyi nehéz szerepben lépett fel egymásután, Leonora énekszerepét igen szabatosan adta; különösen méltányolnunk, kell azon bensőséget, a mely mind énekét, mind játékát jellemzi; énekét ez este is élvezettel hallgatók, noha ugy látszik, nem volt egészen szokott hangjánál; annál művészebb és meghatóbb vala szép plastikája, s általában azon drámai játék, melylyel a külsőbből lelkialapokat nemcsak marjorizta, hanem valóban festé is; mi ez ifjú énekes nőt nyereeménynek tekintjük, s örvendünk, hogy Follinus urnak sikerült őt szerződtenni, ki már is egy világbiit s óriás hangu tenorista mellett is a közönség méltánylását tudta kivívni. Follinus Luna grófit igen jól személyesíté, s éneke szintén kedvezőleg hatott. Az énekkarok, valamint a zenekar is dícséretesen működtek közre, s karnagyunk Káldy Gy. jeles vezérletét szintén ki kell emelnünk.

POLITIKAI HIREK.

Franciaország. Páris, maj. A fölbívalatos „Constitutionnel” egy lelkesült vezérezikket közöl Victor Emanuel király nápolyi utjáról s általában az olasz ügyről. Tudjuk, hogy az egész- és fölbívalatos franciasajtó eddig mind csak a status quo fentartása mellett kardoskodott Olaszországban. Most a „Constitutionnel” egészen más burokat peng. Azért mai cikkét méltán tartják Napoleon császár valamely fontos elhatározása előhírnökének. Kiemeljük belőle a következőket: „Ausztia Európa békéjére nézve, a szerződésekkeli visszaélés és azoknak meg nem tartása által, oly veszedelmes hatalomra tett szert az Alpeken túl, hogy a rendes mértékre visszavezetése igen is szükséges volt. Olaszország szelleme volt rabláncra fűzve, arról volt tehát szót, hogy annak szabadsága visszazserzetessék. E nagy eredményt a győzelmek biztosítván, szövetségeseink szabad kezét nyertek, s Franciaország csak a tanácsadás jogát tartotta fenn magának: semmi tekintetben sem akarta megszorítani azon függetlenségét, melyet kivívni segített. Igaz ugyan, hogy nem mindenkor és mindenben értettünk egyet, sőt a tulságosság nem egyszer komoly aggodalmakkal is tölté el keblünket, de Victor Emanuel király személyében mindenkor a népszerű monarchia megtestesítését láttuk. E tekintetben bir az olasz király jelen ulti legnagyobb fontossággal. Az olaszellenes lapok piszkolódásai és igaztalanságai is igazolják az utazás jelentőségét. Az ily piszkolódások nem sérthetik oly uralkodó szívet, ki körül népe szeretete képez őrfalat. Az olasz király nagy és szent célt tűzött ki maga elé, és azt megingatlatlan erőlylyel követi is. Bátorsága gazdagon megjutalmaztatott. Azon elégtétel mellett, melyben őt a történezet részesítendi, már most alattvalóinak hálája által jutalmaztatik. A király jelenléte Nápolyban a legjobb és leghathatósabb politika!

A bécsi „Presse”-t következőleg értesítik Párisból: A clericalis törekvések és erőfeszítések Ausztriában főleg oda voltak irányozva, hogy Goyon visszahívását, s ennek a római ügyre nézve lehető következtéseit az osztrák hadsereg leszállításának háttérbeszorítására használják fel. A párisi osztrák követ e tárgyakban, minden felhívás nélkül, oly ér-

telmi felvilágosításokat adott, melyek teljesen alkalmasok arra, hogy a hadseregleszállítás ellenzői törekvéseinek megbiuslalt kétségeinkivül tegyék s másfelől Ausztia magatartásának a római kérdés irányában magyarázatul szolgáljanak. Mindezekből a foly ki, hogy Ausztia szilárdul el van határozva, Velenczében a legszorosabb védelmi állásra szorítkozni; és hogy francia részről idevonatkozólag azon meggyőződés nyilvánított, hogy az olasz államférfiaknak esélyesség parancsolta kötelessége leend, tartózkodni minden megtámadástól Ausztriának velenczei állása ellen, mintán ez által könnyen koczkatathatnak mind azt, a mit Olaszország eddigelő nyert. A mi azon állítólagos tervet illeti, mely szerint a pápa székhelyét Rómából Velenczébe tenné át, a bécsi kabinet egy ily eshetőség bekövetkezését teljességgel nem óhajja. Nem levén Ausztia azon helyzetben, hogy Rómáért valami hatályost tehesen, IX. Piusnak Velenczében tartózkodása csak újabb különféle nehézségek kutféjének fogna tekintetni.

Olaszország. Turin, mal. 2. A király fogadtatásáról írja az „Indep.”: Azon nap, melyen Nápoly királyát fogadta, szemtanuk egyhangú állítása szerint, a legnagyobb-szeri jelenetet nyújtotta. A lelkesülttség szívből jött és általános volt. Elképzelhetni a gyönyörű öblöt, melyet a helybeliek és idegenek elláthatatlan tömege lepett el, a várost, szünyegekkel és zászlókkal díszített erkélyeivel és ablakaival. A molo mellett, a meddig csak szem láthat, mindenütt vidám embertömeg. Az öblben a bárkák crei, melyek a király elé vitorláznak. Végre az olasz és angol hajóhadak s a part-erődök üdvözlései, a királyi hajóraj méltóságos közeledése és a 400 tagból álló küldöttség általi üdvözlötetés, a kereskedelmi kikötő bejáratánál. A kiváltság alatt 450 zenész játszta a főtéren a királyi és Garibaldi-hymnust. Azon utcákon, melyeken a király keresztül vonult, egy ablak vagy erkélysem volt üres, a lobogók körül mindenütt ujongó embertömeg üdvözlöte őt. A király igen meg van elégedve Razzival: egyetlen alkalmat sem mulaszt el, hogy az elnöknek bókát nemondhasson, mert ő az, ki az utat tervezte, s minden rozszakartu akadály ellenére is kivitte. Azt állították, hogy, míg Nápolyban a hady kiált evivat a királynak, husz hang fogja Garibaldit éltetni, pedig a következők el-lenkezőt tanusított. A nép magatartása a diplomatiail világban is a legjobb benyomást teszi. Különösen Benedetti jelentései sokat tettek arra, hogy a Párisban meg folyvást uralgó tév-nézetek megváltozzanak. Az angol kormány is jelentéseket követel minden ügyökeiről. Jó források után mondják, hogy e jelentések kivétel nélkül kedvezők Olaszországra nézve.

Nápoly, maj. 3. Itt egy volt őrnagyot fogtak el, ki a király élete ellen tervezett merény sulyós vádjá alatt áll, az elfogott neve Consenza Achilles báró, ki előbb a bourbonista hadseregben őrnagy volt. Kiville még többen is fogat-tak el. Az elfogottaknál megtalálták az összeesküvés programját, s ugylátszik, hogy az Rómából kapott utasítások szerint szerveztették. A papírok az angol és francia köve-tekkel közöltettek.

A római osztrák követőtől Bécsbe érkezett tudósítások szerint a pápa nem szándékozik elutazni Rómából, hanem be akarja várni az eseményeket. Ez egyuttal czáfolatul szolgál azon hirre is, mintha a szent atya elutazásának esetére ideiglenes kormány volna már kinevezve. Antonelli visszalépéséről sem tudnak itt semmit. A pápai nuntius a napokban érkekeztetett tartott Reehberg gróffal, melyben ez többi kijelentette, hogy Ausztia jelenleg mit sem tehet Rómáért. Hogy a római kérdés ismét egy lépéssel közeledett megoldásához, azon többé senki sem kétkezik, s mindenki feszülten várja az eseményeket.

Németország. Berlin, maj. 4. Az itteni hangulat aggasztó. Majd a helyőrség erősítéséről beszélnek, majd ismét azt híresztelik, hogy a legközelebbi napokban egy királyi nyilatkozvány fog kibocsáttatni. Egy másik hir szerint a királyné a napokban Düsseldorfba fogna menni, hogy az ott lakó Hohenzollern herceget a miniszterelnöki állomás el-vállalására bírja. Heydt és Roon miniszterek közt újabb nézetmeghasonlás keletkezett. A pénzügyminiszter ugyanis le-hetőleg gazdálkodni szeretne a hadügyi költségvetésben; Roon tábornoknak ellenben Poroszország hadi ereje, tengeri és partvédelme, a legérzékenyebb oldalát teszik, azért hatá-rozottan tiltakozik tisztára jobb javaslati ellen. A vi-szályt megoldás végett ismét a király elébe fogják terjeszteni.

A „Berl. Allg. Ztg.” a kurhesseni ügyre vonatkozólag következő érlelyes szavakat intéz a miniszteriumhoz: Ha vi-gaszталására szolgál Bernstorff grófnak, elmondhatni, hogy a kurhesseni választási rendelet által elődezendő választá-sok önmagukban semmitörnek, és így a leendő követek által teendő minden nyilatkozatok győgyithatlan semmisségben szenvednek, hogy tehát ezen választások eszközölése éppen semmi borderével sembir: am elégedjék meg a miniszter ur ezen szerény vizgatálással. De nekünk ugy tetszik, hogy a választási rendelet kibocsátása egy porosz minisztertől két dolgot kíván. Először: hogy most már himezés nélkül ismerje el az 1849-i választási törvényt; miután a kurhesseni kormány még az 1860-i választási szabályokat is tetteleg mel-lőzi. És másodsor: hogy végleg megszakaszzson minden közvetlen diplomatiail viszonyt Kurhessenel.

Kasselben az összes választók egyhangulag beadványt intéztek a németszövetségi gyűléshez, melyben a kormány által, a közös osztrák-porosz javaslat ellenére kiadott leg-újabb választási rendelet ellen tiltakoznak. Egyszersmind ki-jelentik, hogy az ezen rendelet 1. §-ában előszabott nyilat-kozat tételére nem képesek. Ha tehát ők a második kamara tagjainak választásában nem vesznek részt, szükségesnek tartják, minden ebből vonható következtetések, valamint ma-ga ezen erőszakolási tény s egy netalán ezen rendelet alap-ján és kevesebbégi választás után alakítandó kamara ha-tározatai ellen, az 1831-i alkotmányjog mellett, maguk és polgártarsaik nevében jogfentartásukat nyilvánítani. — A feje-delemség minden részeiből érkező tudósítások szerint, a nép elkekeredése, az újabb rendszabály felett, határtalan.

Görögország. A „Scharf. Corr.” jó forrás után hi-szi közölhetni, hogy e pillanatban Görögország védhatal-

mainak kabinetjei közt igen élénk tárgyalások folynak, e királyság éppen nem megnyugtató állapota, valamint a görög trónörökösödés kérdése felett. Ha ez utóbbi tekintetben egyfelől tökéletesen igaz, hogy a müncheni udvar véglegesen beleegyezett Luitpold herceg elsőszülött fiának esetleges trónörökösébe, valamint abba is, hogy a trónörökös a görög vallásban s a görög nép szemei előtt neveltesse; másfelől majdnem kétségtelen, hogy Orosz- és Franciaország, a trónörökösödés kérdése illetően megoldására tett előkészületeknek, különböző ürtügyek alatt ellenesegülnek. Angol részről ellenben Luitpold herceg fiának kijelölése a legjobb támogatásnak örvendő.

Szerbia. Belgrád, maj. 4. Aster basa itteni váraparancsnok, ma délen Zimonyba hajózott át, hol Filipovich tábornokot látogatta meg, s estére ismét visszatért. E látogatásnak itt politikai indokokat tulajdonítanak. Azt állítják, hogy a törökök aggodalommal tekintenek a jövő elébe, és Ausztriát megkérlik, hogy szükség esetére hadiszerekkel segítse őket. — Az új szervezés folytán ezután minden államirában „Isten kegyelméből és a nép akaratából Szerbia fejedelmé” ezimen fog Mihály herceg nevezetn. A porta ezért minden más bszantánál jobban haragszik.

A fegyverképes egyének összeírása szakadatlanul foly. 50 éves koráig minden férfit összeírják. Az egyházi renden kívül még a hivatalnokok sinesen kivéve, s az összeírás lajstromokban majd minden miniszter és senator neve olvasható. A kormány azt mondja, hogy ezen eljárás egyedül célja, meg tudni mennyire mehet megközelítőleg a most élő fegyverképes szerb férfiak száma; hogy tehát külföldön igen nagy jelentőséget tulajdonítanak ezen összeírásnak.

Ujabbak. A „P. H.” bécsi levelezője írja: Nyilvános titokként beszélnek hogy tegnap (6-án) rendkívüli és hosszas tanácskozás volt a Felségénél a magyar kérdésben. Ma (7-én) Forgács, Apponyi és Eszterházi grófok sokáig értekeztek együtt.

— Berlin, maj. 7. A mai „Sternztg.” közli azon királyi rendeletet, mely az országgyűlés mindkét házát majus 19-re összehívja.

— Berlin, maj. 7. A berlini volt követek, Kühnet kivéve, mindnyájan újból megválasztottak. A vidéki táviratok is a volt követek legnagyobb részének megválasztását jelentik, többek közt: Waldech, Sybel, Hagen és Carlowitz. Az újválasztottak mind a haladási párthoz tartoznak. A catholicus és Grabow párt vesztettek; a conservatív párt maradt előbbi állásában. Az alkotmányosok közül Wincke és Simson még nem választottak meg. Heyde miniszter eddigi választó kerületében, Averswald Alfred és Kühne ellenében megbukott; a jelenlegi miniszterek közül egy sem, a voltak közül Schweinin gróf nem választott meg.

— Berlin, maj. 7. (délután). A mostanig érkezett táviratok igazolják a választások fennebbi eredményét s Vincke és Patow volt miniszter megválasztását jelentik.

— Kassel, maj. 7. A rendőrmiszter által megidézt 11 polgármester közül hét megtagadta az 1860-i alkotmány elismerését, négy elfogadta.

— Brüsszel, maj. 8. A király ma jól érezte magát. Este gyengült s a test különböző részeiben fájdalmak állottak be. A brabanti herceg visszahivatott s szombaton megérkezik.

— London, maj. 7. A „Morn. P.” írja: A Mercier által nincs európai combinatio eljárása szentesítve, s a mennyire az amerikai politika multjából következtethetünk, nem hihetjük, hogy Napoleon külön cselekvésre utasította volna követét. Mercier tehát valószínűleg saját kezére dolgozott; azonban nem nagy reményünk van lépéseinek sikeréhez. A mostani nagy hadjáratnak vége kell hogy szakadjon, s ha majd beáll a fegyverszünet, akkor lesz helye az alkudozásoknak. Jelenleg minden ilyes kísérlet, főleg ha idegenektől származik, elhamarkodott volna.

— Sz.-Pétervár, maj. 8. Lambert tábornok, betegsége miatt, a lengyelországi kormányzóságtól végleg felmentetett. Lüders tegnap visszaérkezett Varsóba.

Távíratok tudósítás a bécsi borszéről

Majus 10-én: Nemzeti kölesön 84.55. 5 % Metalliques 71.80. Bank-részvény 845.—. Hitelezés 217.60. Váltó Londonra 132.50. Ezüst 131.—. Arany 6.30.

Majus 7-én: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 75.75. Erdélyi 71.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

(592) Alóli tisztelettel jelenti a t. cz. közönségnek, hogy mindenféle francia kalapokból a mostani **legújabb divatu kalapokat készit** jutányos áron. **Lakása** belszenutczában, gr. Rhédey-ház alsó részében a **7 számú** boltban.

Özv. Mezei Józsefné—Szilágyi Mária
divatárusnő Kolozsvárt.

(591) **Hirdetés.** Alóli tisztelettel jelenti a t. cz. közönségnek, hogy mindenféle francia kalapokból a mostani **legújabb divatu kalapokat készit** jutányos áron. **Lakása** belszenutczában, gr. Rhédey-ház alsó részében a **7 számú** boltban.

SOLYMOSY JÁNOS, gyógyszerész.

(589) **Eladó jószág.** Magyar-Frátán a mezőségen van egy **271 hold** szántó-, kaszáló- és **35 hold** erdőből álló jószág tagosítva gazdasági és lakó épülettel együtt — örök áron eladó. Ertekezhetni felőle Hosszu-Macsón tulajdonos Szentiváni Lászlóval és Kolozsvárt megbízott T. Mikó Lőrincz úrnál sétatérutca 16 szám alatt.

(588) **Lakváltoztatás.** Alóli tisztelettel jelenti a t. cz. közönségnek, hogy **VIDACS ISTVÁN**nak Kolozsvárt **külmonostorutczában létező gazdasági gépraktára és fiók-műhelye** — szentgyörgynap óta — ugyancsak **külmonostorutczában a 166 sz.** házhoz van átköltöztetve. Van szerencsése továbbá jelteni, hogy a nevezett raktárban találtak négyféle **Vidas-ekék, kétféle szoró és szelelő rosták**, mely egy nap alatt 600 vékát felszor és egyuttal választ; továbbá: vasból készült **szénagyújtók, daraszolók** — itt szításra, nem különben **töltögető és kapáló, törökbúzafejtő** s több más gépek. A mely ezek a raktárban nem lennének, három hét lefolyta alatt a pesti főraktárból meghozhatnák és elkészíthetnék. Felvállal mindenféle **javitásokat**, mint szintén esztergályos munkákat. Elfogad megrendeléseket levél által is, az üzveg egy részének előre lefizetése mellett. Midőn pontos szolgálat és jutányos árról kezeskedik, a t. cz. közönségnek pártolását kéri Kolozsvárt, majus elején 1862.

BARIS JÓZSEF gépész.

(590) Nagy Enyeden a néhai Inceze Dániel tanár árvaának **325 számú** háza, mely az egykori Milotai-féle házzal szemben, a patak és piac között fekszik: örök áron eladó. Ertekezhetni e tárgyban N. Enyeden tanár t. Vajna Antal, Kolozsvárt tanár t. Takács János urakkal.

STERN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt, **Wittich Józsefnél** Maros-Vásárhelyt, **Dobray Nándornál** S.-Udvarhelyt, **Barthos Domokosnál** S.-Szentgyörgyön kapható:

NÖVENDEK IFJUSÁG IMAKÖNYVE.

Hitben megerősödött protestáns fiak és leányok számára írta **Medgyes Lajos**.

Ára: nyomtató velin papíron, bőrbé kötve, tokkal, 1 frt.

Díszkiadás, író-velin, bőrbé kötve arany metszéssel, tokkal 1 frt 50 kr.

A jótett is meghozza a kamatjait.

Elbeszélés az ifjúság számára. **Hoffmann Ferencz** után Szabó Antal. Ára 50 krajczár.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda bettiivel. (Bel-farkasutca 74 sz.)

Ki mint vet, úgy arat.

Elbeszélés az ifjúság számára. **Hoffmann Ferencz** után Szabó Antal. Ára 50 krajczár.

Szűnőrák,

mulattató és tanulságos olvasmányok családi körök számára. Képekkel ellátva. Szerkeszti **Vachot Sándorné**. I-ső füzet: **II. Rákóczy Ferencz** színezett arcképével. Hat füzet ára 3 forint.

A váltórendtartás

a cs. kir. váltótörvény értelmében.

Népszerű magyarázat, számos gyakorlati példákkal és mintákkal, s a törvény szövegével bővíve.

Mindennemiek felvilágosítására szerkesztette **Fináli Henrik Lajos**, gymn. tan. és a kolozsvári szab. keresk. társaság vasárnapi iskolájában rendes tanító. Ára 70 k.

Utasítás

az Erdélyben megszüntetett tizedbejelentések valószínűsítási eljárásról, mely a hajdoni urbér-jogosított földesuraságok, ügyvédek, meghatalmazottak sat. szóval mindazoknak, kik urbéri tized-járandóságok valószínűsítésével foglalkoznak különös figyelmükbe ajánlatik. Ára 50 kr. Oszt. ért.

Szavalmányok

növendék leányok számára összeállítá **Réthy Lajos**. Ára 80 kr.

Kukliné Prédikációi.

Néhai **KUKLI JÓNÁS** hátrahagyott irataiból összeszedte **KUKLI JERÉMIÁS**. Ára 1 frt. 20 kr. o. é.

TARTALOM: Bővezetés. 1. Prédikáció. Kukli uram egy jó barátjának ötven forintot kölcsönözött. 2. Préd. Kukli uram egy jó barátjával egy kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott haza, a mennyitől egy tisztességes asszony éppen megélhet.” 3. Préd. Kukli uram néhány jó barátjával a „három rózsánál” talált vacsorálni. 4. Préd. Kukli uramat az ügyből költik fel, hogy Kapornyait az őrhelyről kiváltsa. 5. Préd. Kukli uram éjfélutánig az ebédében mulatott egy jó barátjával. 6. Préd. Kukli uram az esernyőt odadta egy ismerősnek. 7. Préd. Kukli uram az ellen talált szót emelni, hogy ebből ne főzzenek puliszkát, hanem vagy sült legyen vagy valami tészta. 8. Préd. Kukli uram béállott a „kácszinobá”. Kukliné asszony méltatlankodik is kandi is. 9. Préd. Kukli uram a „zöld sipkához” szerkesztett Kapornyival. 10. Préd. Kukli uram inggombjairól. 11. Préd. Kukliné asszony azt tanácsolja: „jó volna a lelkem anyámat rábírn, hogy lakjék velünk”. 12. Préd. Kukli uram kissé kéőskén találva haza jőni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukolost elcsináltat magának. 13. Préd. Kukliné asszony édes anyjánál volt látogatón; Kukli uram pedig ezen örvendetes alkalommal estélyt adott. 14. Préd. Kukliné asszony úgy véli: ideje volna már a gyermekek számára nyári ruhát készíttetni. 15. Préd. Kukli uram megint későre jött haza; Kukliné asszony előbb méltatlankodik, dühöng; majd olvadoz. 16. Préd. Keresztelni kéne s Kukliné asszony keresztapákat válogat. 17. Préd. Kukli uram az ellen merésztelt volt szót emelni, hogy a szabaföldet nem kéne oly gyakran súroltatni. 18. Préd. Kukli uram sétálni ment a feleségével s egy nőszenyém még pedig Kukliné asszonnyal fiatalabb (és szebb) nőszenyém közön neki. 19. Préd. Kukliné asszony úgy véli, hogy „szép volna, ha egybekelésekő névnapját fenntartanák”. 20. Préd. Kukliné asszony egy új kereskedelmi cikket fedezett fel. 21. Préd. Kukli uram a menyegyző emlékre adott ebédén nem úgy viselte magát, mint „egy férjhez illik”. 22. Préd. Kukliné asszony „akkor találta vol” kihuzni a lábát a házól és elmenni vásárolni, a mikor Kukli uram ebből jött haza, s mivel a házi-asszonyra sokacsak kellett várakozni, férje ura ezen „eljárás” ellen szót talált volt emelni. 23. Préd. Kukliné asszony csak azt akarja tudni, hogy a nyáron mennék-e fűdőre? 24. Préd. Kukli uram magát az úton nem úgy viselte, mint egy tisztességes férjhez illik. 25. Préd. Kukli uram „görömbösködésairól”. 26. Préd. Kukliné asszony színbírálat. 27. Préd. A svábhgyi fátumok. 28. Préd. Kukliné asszony megunta Budán s rendkívül ohajtana „egy kicsit Bécebe is felrúdulni”. 29. Préd. Kukliné asszony haza indul. A Kukli uram „szív elemése”, miszerint nem akart felesége számára Drezdából „holmi apróságokat becsempészni”. 30. Préd. Kukliné asszony haza érkezett, de a ház (természetesen) „fenekestől fel van fordulva”. Kukli uram önvédelem gyanánt egy könyvet ragad s olvasni kezd. 31. Préd. Kukliné asszony különböző tervvel áll elő; alant kezd, majd feljebb emelkedik, majd megint alusszik, míg végre a „paradiesomba” jut. 32. Préd. Kukliné asszony újra magát a paradicsomban. Eszreveszi, hogy póczegr jár a konyhába. Nagyon is illendőnek találja, hogy Kukli uram „ékipázt” állítson. 33. Préd. Kukliné asszony értekez a szolgálókról általában, különösen pedig arról, hogy milyen gyakorlatosan viselte magát Kukli uram ezölt tiz évvel. 34. Préd. Kukliné asszony keservesen panaszkodik, hogy Kukli uram viszácsolt neje bizalmával. 35. Préd. Kukliné asszony megtudta, hogy Kukli uram a Tisza szabályozási társulatba beállott. 36. Préd. Kukliné asszony gyanítván, hogy Kukli uram végre delelet készített, „csak mint feleség” ohajtani tudni, hogy őt illetőleg miképp rendelkezett. 37. Préd. Kukliné asszony „úgy hallotta, hogy Kukli uram biliárdozásra adta magát”. Utolsó Prédikáció. Kukliné asszony meghült; a vékony cipők tragédiája. Utóirat.